

**Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 20 hallituksen esityksestä laeiksi erikoissairaanhoidolain, Helsingin yliopistollisesta keskussairaalarasta annetun lain ja kansanterveyslain muuttamisesta**

Eduskunta on 8 päivänä kesäkuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 84 laeiksi erikoissairaanhoidolain, Helsingin yliopistollisesta keskussairaalarasta annetun lain ja kansanterveyslain muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Harri Sintonen sosiaali- ja terveysministeriöstä, apulaisosastopäällikkö Rolf Eriksson Suomen Kaupunkiliitosta, terveysasiainpäällikkö Tuula Taskula Suomen Kunnallislaitostusta edustaen myös Finlands svenska kommunförbundet ja kehityspäällikkö Heikki Tähtinen Sairaalaliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kumottavaksi kansalaisuuteen perustuva erilainen kohtelu erikoissairaanhoidossa ja kansanterveystyössä. Pohjoismaisen kielisopimuksen perusteella säädettäisiin Pohjoismaiden kansalaisten oikeudesta käyttää omaa kieltään asioidessaan terveydenhuoltoviranomaisten kanssa. Erikoissairaanhoidon korvauksesta, joka suoritetaan hoidon antaneelle sairaanhoitopiirin kuntainliitolle, voitaisiin periä 16 prosentin vuotuinen viivästyskorke. Hallituksen esitykseen sisältyvissä laeissa ehdotetaan säädettäväksi, että niistä voidaan poiketa Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen perusteella. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari ja jäsenet Ala-Harja, U. Anttila, Antvuori, Hiltunen, Hurskainen, Kauppinen, Kemppainen,

Kunnille saattaa syntyä kiireellisen hoidon järjestämisestä yllättäviä suuria kustannuksia. Näiden tasaamisen suhteen valiokunta viittaa lausuntoonsa n:o 3 hallituksen esityksestä n:o 216/1991 vp sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta.

Pohjoismaisten kielten tulkinnasta tulee asiaa koskevan sopimuksen hengessä huolehtia mahdollisuuksien mukaan. Samalla on pyrittävä vastavuoroisuuden pohjalta takaamaan suomalaisien kielelliset oikeudet muissa Pohjoismaissa.

Kansainvälisten sopimusten merkitys ja asema sairaanhoidon kokonaisuudessa ja niiden aiheuttaman kustannusvastuun jakautuminen valtion ja kuntien kesken on selvitettävä. Suomen kannalta kustannukset eivät myöskään saa kasvaa kohtuuttomasti.

Uusi valtionosuusjärjestelmä aiheuttaa kilpailua yksityisen ja julkisen terveydenhuollon kesken. Näiden keskinäisessä kustannusvertailussa on otettava huomioon julkisen sektorin ylimääräiset kustannukset muun muassa nyt asetetun kaltaisista kielivelvoitteista.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.*

Kuittinen (osittain), Muttilainen, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka (osittain) ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsenet Koistinen ja Saari.

